

16/1993 Sb.

Zákon

České národní rady
ze dne 21. prosince 1992

O dani silniční

SHRNUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA

JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Zákon o silniční dani řeší, kolik zaplatíte za auto používané k podnikání. Zákon č.16/1993Sb., **silniční daň**, stanoví **sazby podle hmotnosti a emisních tříd** a nabízí **úlevu pro elektromobily**.

Podnikatel odvádí daň za každé vozidlo vozového parku, které jezdí po silnici za výdělkem. Přiznání podáte nejpozději do 31. ledna, platit lze kvartálně. Od roku 2024 jsou auta Euro VI do 12 tun osvobozena, což motivuje k obměně vozového parku.

Při leasingu platí leasingová firma, ne uživatel. Finančák kontroluje mýtná data – pokud nákladák v evidenci chybí, přijde výzva k doplacení a pokuta 5% z dlužné částky.

Zkontrolujte si čísla v registru; správně vyplněné přiznání šetří penále a zbytečné poplatky navíc.

Vyhlášeno dne 31. prosince 1992, datum poslední novelizace 1. ledna 2025

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

Základní ustanovení

§ 1

Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie ¹⁾ a upravuje daň silniční.

§ 2

Předmět daně

(1) Předmětem daně silniční je zdanitelné vozidlo.

(2) Zdanitelným vozidlem se pro účely daně silniční rozumí silniční vozidlo kategorie N₂ a N₃ a jejich přípojná vozidla kategorie O₃ nebo O₄, pokud jsou registrovaná v registru silničních vozidel v České republice.

(3) Zdanitelným vozidlem není silniční vozidlo

a) vyřazené z provozu na základě rozhodnutí o žádosti vlastníka zdanitelného vozidla podle zákona upravujícího podmínky provozu vozidel na pozemních komunikacích,

b) s přidělenou zvláštní registrační značkou podle zákona upravujícího podmínky provozu vozidel na pozemních komunikacích,

c) kategorie N podkategorie

1. vozidlo zvláštního určení nebo

2. terénní vozidlo zvláštního určení nebo

d) kategorie O s kódem druhu karoserie DA.

(4) Zdanitelné vozidlo není předmětem daně v kalendářním měsíci, ve kterém u něj vůbec nebyly naplněny skutečnosti, které jsou předmětem daně.

(5) Zdanitelné vozidlo, u něhož dojde ke změně poplatníka, je v daném kalendářním měsíci předmětem daně pouze u nového poplatníka. Dojde-li k více změnám poplatníka, je v daném kalendářním měsíci předmětem daně pouze u posledního z nich.

(6) Pro účely daně silniční se kategorií zdanitelného vozidla, jeho podkategorií a jeho kódem druhu karoserie rozumí kategorie, podkategorie a kód druhu karoserie podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího schvalování motorových vozidel a jejich přípojných vozidel²⁾.

(7) Na vozidlo podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího schvalování motorových vozidel a jejich přípojných vozidel²⁾, které nemá v registru silničních vozidel uvedenu kategorii vozidla tvořenou kombinací písmene a číslice, podkategorii vozidla nebo kód druhu karoserie podle tohoto přímo použitelného předpisu, se hledí pro účely daně silniční jako na silniční vozidlo, které má v registru silničních vozidel uvedenu kategorii vozidla podkategorii vozidla nebo kód druhu karoserie, které nejbližše odpovídají vymezení podle tohoto přímo použitelného předpisu.

§ 3

Osvobození od daně

(1) Od daně silniční se osvobozuje zdanitelné vozidlo

- a) vybavené zvláštním výstražným světlem modré barvy nebo modré a červené barvy, případně doplněným zvláštním zvukovým výstražným zařízením, pokud jsou tyto skutečnosti zapsány v registru silničních vozidel,
- b) určené jako státní hmotná rezerva, pokud není používáno k podnikání,
- c) kategorie O, pokud je poplatníkem dílčí daně za něj poplatník dílčí daně za zdanitelné vozidlo kategorie N s kódem druhu karoserie BD, nebo
- d) poplatníka dílčí daně za toto vozidlo, pokud je tímto poplatníkem
 - 1. diplomatická mise nebo konzulární úřad, je-li zaručena vzájemnost,
 - 2. poskytovatel zdravotních služeb, báňská záchranná služba nebo horská záchranná služba, je-li v registru silničních vozidel označeno jako sanitní nebo záchranné,
 - 3. Český červený kříž, a to v rozsahu osvobození podle zákona upravujícího Český červený kříž, nebo
 - 4. vlastník pozemní komunikace, správce pozemní komunikace nebo jimi pověřená osoba, je-li používáno výlučně k zabezpečení sjízdnosti nebo schůdnosti pozemní komunikace.

(2) Zdanitelné vozidlo je od daně silniční osvobozeno v kalendářním měsíci, ve kterém byly splněny podmínky pro osvobození od daně ve všech dnech, kdy byly u tohoto zdanitelného vozidla naplněny skutečnosti, které jsou předmětem daně.

§ 4

Poplatníci daně

(1) Poplatníkem daně silniční je ten, kdo

- a) je jako provozovatel zdanitelného vozidla zapsán v registru silničních vozidel,
- b) užívá zdanitelné vozidlo, u něhož je v registru silničních vozidel zapsána jako provozovatel osoba, která zemřela, zanikla nebo byla zrušena.

(2) Poplatníkem daně silniční je rovněž

- a) osoba, která používá zdanitelné vozidlo určené jako státní hmotná rezerva,
- b) organizační složka osoby se sídlem nebo trvalým pobytem v zahraničí.

(3) Je-li u téhož zdanitelného vozidla poplatníků více, platí daň společně a nerozdílně.

(4) Stálá provozovna podle právních předpisů upravujících daně z příjmů osoby se sídlem nebo trvalým pobytem v

zahraničí se považuje za organizační složku podle odstavce 2 písm. c).

§ 5

Výše daně za zdanitelné vozidlo

(1) Výše daně silniční za zdanitelné vozidlo je uvedena v příloze k tomuto zákonu.

(2) Výše daně za zdanitelné vozidlo se určí přednostně podle údajů uvedených v registru silničních vozidel, bez ohledu na to, zda odpovídají skutečnému stavu, platných

a) na začátku zdaňovacího období nebo

b) při první registraci tohoto zdanitelného vozidla v registru silničních vozidel v České republice, pokud k první registraci došlo v průběhu zdaňovacího období.

(3) Dojde-li v průběhu zdaňovacího období k přestavbě zdanitelného vozidla, určí se jedna dvanáctina výše daně za jednotlivý kalendářní měsíc podle údajů uvedených v registru silničních vozidel, bez ohledu na to, zda odpovídají skutečnému stavu, platných

a) na začátku tohoto kalendářního měsíce nebo

b) při první registraci tohoto zdanitelného vozidla v registru silničních vozidel v České republice, pokud k první registraci došlo v průběhu tohoto kalendářního měsíce.

§ 12

Sleva na dani

(1) Kombinovanou dopravou se pro účely tohoto zákona rozumí přeprava zboží v jedné a téže přepravní jednotce (ve velkém kontejneru, výměnné nástavbě, odvalovacím kontejneru) nebo v nákladním automobilu, přívěsu, návěsu s tahačem i bez tahače, při které se využije též železniční nebo vnitrozemská vodní doprava, pokud úsek po železnici nebo vnitrozemské vodní cestě přesahuje vzdálenost 100 kilometrů vzdušnou čarou a pokud její počáteční nebo konečný úsek tvoří přeprava po pozemní komunikaci

a) mezi místem nakládky nebo vykládky zboží a nejbližší železniční stanicí vhodnou k překládce nebo překladištěm kombinované dopravy, nebo

b) mezi místem nakládky nebo vykládky zboží a vnitrozemským přístavem, jestliže nepřesahuje vzdálenost 150 kilometrů vzdušnou čarou.

(2) U zdanitelného vozidla používaného výlučně k přepravě v počátečním nebo konečném úseku kombinované dopravy činí sleva na dani 100 % výše daně pro toto vozidlo.

(3) U zdanitelného vozidla, které uskuteční v kombinované dopravě ve zdaňovacím období více než 120 jízd činí sleva 90 % výše daně pro toto vozidlo,

od 91 do 120 jízď činí sleva 75 % výše daně pro toto vozidlo,

od 61 do 90 jízď činí sleva 50 % výše daně pro toto vozidlo,

od 31 do 60 jízď činí sleva 25 % výše daně pro toto vozidlo.

Je-li vzdálenost ujetá územím České republiky delší než 250 kilometrů, započítává se pro účely slevy na dani taková jízďa jako dvě jízdy.

(4) Slevu na dani uplatní poplatník v daňovém přiznání.

§ 12a

Výpočet daně

(1) Daň silniční se vypočte jako součet dílčích daní za jednotlivá zdanitelná vozidla.

(2) Dílčí daň za jednotlivé zdanitelné vozidlo se vypočte jako rozdíl

a) výše daně pro toto zdanitelné vozidlo a

b) uplatněné slevy na dani za toto zdanitelné vozidlo.

(3) Pokud zdanitelné vozidlo po část zdaňovacího období není předmětem daně, je osvobozeno nebo je v průběhu zdaňovacího období přestavěno tak, že tato přestavba má vliv na výši daně, vypočte se dílčí daň za jednotlivé zdanitelné vozidlo jako rozdíl

a) úhrnu jedné dvanáctiny výše daně za každý kalendářní měsíc, ve kterém toto zdanitelné vozidlo je předmětem daně, případně snížený o úhrn jedné dvanáctiny výše daně za každý kalendářní měsíc, kdy je vozidlo osvobozeno, a

b) uplatněné slevy na dani za toto zdanitelné vozidlo.

§ 13

Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím daně silniční je kalendářní rok.

§ 14

Rozpočtové určení daně

Výnos daně silniční je příjmem státního rozpočtu.

§ 15

Daňové přiznání

(1) Poplatník je povinen podat řádné daňové přiznání k dani silniční, pokud se v něm uvádí alespoň jedno zdanitelné vozidlo, a to nejpozději do 31. ledna kalendářního roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období.

(2) V daňovém přiznání se uvádí pouze zdanitelné vozidlo,

- a) za které je dílčí daň vyšší než 0 Kč,
- b) za které se uplatňuje sleva na dani nebo
- c) které je osvobozeno, pokud by jinak dílčí daň za něj byla vyšší než 0 Kč.

(3) V daňovém přiznání se neuvádí zdanitelné vozidlo osvobozené podle § 3 odst. 1 písm. d) bodu 1.

(4) Daňové přiznání k dani silniční se podává pouze elektronicky.

§ 16

Záznamní povinnost

Poplatník uplatňující slevu na dani silniční je povinen uchovávat přepravní doklady s potvrzenými údaji překladiště kombinované dopravy, případně nakládací a vykládací železniční stanice vhodné k překládce nebo vnitrozemského přístavu.

§ 16a

Limit pro předepsání a placení daně

Činí-li daň silniční méně než 100 Kč, daň se nepředepíše a neplatí.

ČÁST ČTVRTÁ

Ustanovení zmocňovací a zrušovací

§ 17

Po vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu může vláda České republiky na dobu trvání stavu ohrožen nebo válečného stavu svým nařízením v nezbytném rozsahu pro zajištění nouzového nebo válečného státního rozpočtu^{7b)}

- a) provést úpravu výše daně silniční,
- b) zcela nebo částečně osvobodit od daně zdanitelné vozidlo používané k zajištění akcí v rámci vyhlášeného stavu

ohrožení státu nebo válečného stavu.

§ 17a

(1) Zaplacené částky na dani v průběhu zdaňovacího období roku 1993, jde-li o vozidla uvedená v § 8 odst. 1, které převyšují daňovou povinnost podle platné právní úpravy v roce 1993, jsou přeplatkem na dani podle zvláštního předpisu. Obdobně postupuje správce daně, podá-li poplatník do 31. ledna roku 1994 žádost, v níž uplatní nárok na osvobození podle § 3 odst. 2 nebo nárok na slevu na dani podle § 12 odst. 3 za zdaňovací období roku 1993.

(2) Vznikla-li daňová povinnost u vozidel uvedených v § 8 odst. 1 v listopadu nebo prosinci roku 1993, zaplatí poplatník poměrnou výši daně připadající na tato vozidla nejpozději do 31. ledna 1994.

§ 18

Zrušuje se zákon České národní rady č. 339/1992 Sb., o dani silniční.

§ 19

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Uhde v. r.

Klaus v. r.

Příloha k zákonu č. 16/1993 sb. Výše daně pro zdanitelná vozidla

I. Výše daně pro zdanitelné vozidlo kategorie N s kódem druhu karoserie BA nebo BB

Počet náprav	Největší povolená hmotnost v tunách	Výše daně v Kč
nejméně	méně než	
2		12 000
12	13	800
13	14	2 300
14	15	3 200

15		7 200	
3		15	0
15	17	1 400	
17	19	2 900	
19	21	3 800	
21	23	5 800	
23		9 000	
4 a více		23	0
23	25	3 800	
25	27	6 000	
27	29	9 400	
29		14 000	

II. Výše daně pro zdanitelné vozidlo kategorie N s kódem druhu karoserie BC nebo BD

Počet náprav	Největší povolená hmotnost jízdní soupravy v tunách	Výše daně v Kč	
nejméně	méně než		
2		16	0
16	18	400	
18	20	900	

20	22	2 000
22	23	2 600
23	25	4 600
25	28	8 000
28	31	8 700
31	33	12 100
33		18 400
3 a více		36 0
36	38	11 800
38	40	16 300
40		24 200

III. Výše daně pro zdanitelné vozidlo kategorie O

Největší povolená hmotnost v tunách	Výše daně v Kč
nejméně	méně než
	12 0
12	3 600

¹⁾ Směrnice Rady 83/182/EHS ze dne 28. března 1983 o osvobození od daní, které platí v rámci Společenství pro dočasný dovoz některých dopravních prostředků.

Směrnice Rady 92/106/EHS ze dne 7. prosince 1992 o zavedení společných pravidel pro určité druhy kombinované přepravy zboží mezi členskými státy.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/62/ES ze dne 17. června 1999 o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/76/EU ze dne 27. září 2011, kterou se mění směrnice 1999/62/ES o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly.

²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/858 ze dne 30. května 2018 o schvalování motorových vozidel a jejich přípojných vozidel, jakož i systémů, konstrukčních částí a samostatných technických celků určených pro tato vozidla a o dozoru nad trhem s nimi, o změně nařízení (ES) č. 715/2007 a č. 595/2009 a o zrušení směrnice 2007/46/ES, v platném znění.

⁴⁾ EHK OSN 83-01 (direktiva ES 89/458 nebo 91/441, US Federal 83) a EHK OSN 83 B, C (direktiva ES 88/76 nebo 88/436) nebo předpis EHK OSN 24-03 a 49-02 (direktiva ES 72/306 a 88/77 až 91/542), platí limity pro kontrolu série,

^{4d)} OSN 49-02 B (direktiva ES 91/542 B) a direktiva ES 94/12.

^{7b)} § 31 a 32 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).